

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	14. april 2010

SAK NR 025-2011

KVALITET I ANSKAFFELSER AV HELSETJENESTER – OPPLÈGG FOR EVALUERING

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen om opplegget for å gjennomføre en ekstern evaluering av anskaffelser av helsetjenester til orientering. Styrets innspill i møtet innarbeides i det endelige mandatet.

Hamar, 6. april 2011

Bente Mikkelsen
administrerende direktør

1. Administrerende direktørs anbefalinger / konklusjon

På grunn av den situasjon som oppsto etter anskaffelsene gjennomført i 2010, besluttet administrerende direktør å gjennomføre en ekstern evaluering av prosessen for anskaffelser av helsetjenester generelt, og de anskaffelser som ble gjort i 2010 spesielt.

Oppdrag om evaluering ble også gitt i foretaksprotokollen til Helse Sør-Øst RHF 2011.

Helseforetak, brukere og øvrige interessenter vil bli invitert til å spille inn tema i evalueringen.

Administrerende direktør vil på basis av denne evalueringen også samtidig justere handlingsplanen etter den revisjon som ble foretatt vedrørende kjøp av helsetjenester fra private leverandører, jfr. styresak 060-2010.

I forbindelse med utarbeidelsen av revidert virksomhetsstrategi vil revidert strategi for private bli innarbeidet som en del av virksomhetsstrategien (Plan for strategisk utvikling Helse Sør-Øst).

Hensikten med denne saken er å få styrets innspill på opplegg og utforming av evalueringen.

2. Faktabeskrivelse

Helse Sør-Øst RHF har avtaler med private leverandører av helsetjenester på om lag 2,8 milliarder kroner. Dette er avtaler både med ideelle og ikke ideelle institusjoner, og det er brukt forskjellige anskaffelsesformer. Felles for anskaffelsene er at kvalitet vektet foran tilgjengelighet og pris, og at faglige vurderinger ligger til grunn for valgene.

Det er i alle anskaffelser en utfordring i å håndtere spenningsfeltet mellom sørge for ansvar og anskaffelsesregler. Denne utfordring søkes ivarett ved å bli stadig bedre på å se hele anskaffelsesprosessen i sammenheng, bl.a. ved at man allerede ved utforming av faglig kravspesifikasjon ser denne i forhold til de prosessuelle regler i lov om offentlige anskaffelser. Helse Sør-Øst er den største kjøper av spesialisthelsetjenester fra private. Det følger av det at det vil være stor oppmerksomhet rundt våre anskaffelser og avtale med Helse Sør-Øst RHF vil som hovedregel være avgjørende for den enkelte leverandør. Før denne saken har Helse Sør-Øst RHF hatt en sak i rettssystemet hvor vi fikk medhold. Tidligere Helse Øst hadde også en sak hvor man også fikk medhold.

Ekstern evaluering

Helse Sør-Øst har hatt omdømmemessige utfordringer knyttet til anskaffelser gjennomført i 2010. På denne bakgrunn besluttet administrerende direktør å gjennomføre en evaluering av anskaffelsesprosessene. Dette har bl.a. kommet til uttrykk i Helse Sør-Øst RHF sitt brev til Helse- og omsorgsdepartementet av 23.12.2010.

Helse- og omsorgsdepartementet har senere i foretaksprotokollen av 31.01.2011 gitt Helse Sør-Øst RHF i oppdrag å foreta en ekstern evaluering av sine anskaffelsesprosesser. Tilsvarende oppdrag er gitt de andre helseregioner.

Fra foretaksprotokollen siteres:

De regionale helseforetakenes og helseforetakenes anskaffelser er omfattende og har stor samfunnsbetydning. Foretaksrådet har tidligere stilt krav om god internkontroll, etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser og tiltak for å styrke kompetansen på området. Det har i tillegg vært krav knyttet til miljø- og samfunnsansvar og krav om oppfølging av ILO-konvensjon nr. 94 for å sikre like arbeidsvilkår uavhengig av nasjonalitet. Det går fram av lov om offentlig anskaffelser, at leverandører skal pålegges å sikre lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av tariffavtaler, regulativ eller det som er normalt for vedkommende sted og yrke. Foretaksrådet viste til at de regionale helseforetakenes kjøp av helsetjenester har stor betydning for ideelle institusjoners situasjon og for befolkningens tjenestetilbud. Foretaksrådet legger til grunn at de regionale helseforetakene kontinuerlig lærer av erfaringer ved gjennomføring av anskaffelser av helsetjenester, for å hindre uheldige konsekvenser ved fremtidige anskaffelser.

- Foretaksrådet ba om at Helse Sør-Øst RHF følger anbefalingene fra de regionale helseforetakenes fellesprosjekt knyttet til miljø og samfunnsansvar, delprosjekt innkjøp.

- Foretaksrådet ba om at Helse Sør-Øst RHF tar hensyn til særlig de ideelle institusjonenes behov for forutsigbarhet og langsiktighet ved gjennomføring av anskaffelser, og at det legges til grunn avtalelengder som er på linje med andre samfunnssektorer.

- Foretaksrådet ba om at Helse Sør-Øst RHF ved gjennomføring av anskaffelser av helsetjenester sikrer en tilfredsstillende geografisk tilgjengelighet til tjenester for befolkningen.

- Foretaksrådet forutsatte at Helse Sør-Øst RHF gjennomfører eksterne evalueringer av sine anskaffelser av helsetjenester. Evalueringer må omfatte hele anskaffelsesprosessen. Evalueringer skal bl.a. omfatte konsekvenser for pasienttilbudet mht. kontinuitet, geografisk tilgjengelighet, bredde og mangfold, og evne til fornyelse og utvikling. I tillegg bør evalueringer se på anskaffelsen fra et leverandørperspektiv mht. forutsigbarhet, ryddighet og profesjonalitet, samt anskaffelsenes konsekvenser for fremtidig konkurransesituasjon.

- Foretaksrådet la til grunn at ved eventuell konkurransesetting av ikke-medisinske funksjoner skal Helse Sør-Øst RHF sikre at de ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsforhold ikke svekkes.

Det legges til grunn i foretaksprotokollen at det gjennomføres en ekstern evaluering som skal omfatte hele prosessen med innkjøp. Det heter videre at evalueringen bl.a. skal omfatte konsekvensene for pasienttilbudet med hensyn til kontinuitet, geografisk tilgjengelighet, bredde og mangfold og evne til fornying og utvikling. Det skal også vektlegges leverandørperspektivet og at innkjøp skal være forutsigbare, ryddige og profesjonelle samt konsekvenser av innkjøpet i framtidige konkurransesituasjoner.

Alle de regionale helseforetakene har fått tilsvarende formuleringer inn i sine foretaksprotokoller. Det har derfor vært avholdt møte mellom alle de regionale helseforetakene hvor man operasjonaliserte oppdraget i et utkast til felles mandat. Det var enighet om at man ikke skulle gjennomføre en felles nasjonal evaluering. Det felles mandatet skulle legges til grunn for evalueringen i den enkelte region, men med mulighet for det enkelte regionale helseforetak å kunne komplettere ut fra regionale forhold.

Mandatet følger som vedlegg.

Mandatet har vært redegjort for i møte med konserntillitsvalgte, brukerutvalg og i direktørmøtet.

Oppfølging av revisjonsrapport

Styret behandlet 9.september 2010 sak 060-2010 om oppfølging av revisjonsrapport kjøp av helsetjenester fra private leverandører med tilhørende handlingsplan. Styret tok saken til etterretning og ba om å bli holdt videre orientert.

Dette arbeidet startes nå opp sammen med den pågående OU-prosess.

3. Administrerende direktørs vurderinger

Ekstern evaluering

Administrerende direktør mener at et felles mandat er viktig for at evalueringene skal være sammenliknbare og kunne gi et grunnlag for en vurdering av ev nasjonale tiltak. I den grad det måtte være spesielle regionale forhold man ønsker å belyse kan dette gjøres som tillegg til mandatet.

Oppdragets størrelse vil også være av betydning for sammenlikning. Man mener at en ramme på 500 000 vil være tilstrekkelig til å gjennomføre oppdraget på en tilfredsstillende måte.

Alle regioner har rammeavtaler det kan gjøres avrop mot. En slik minikonkurranse kan gjennomføres på 2-3 uker. Utfordringen vil være å finne et miljø med kompetanse på alle de felter som berøres. Forståelse av oppdraget og beskrivelse av metode vil være viktig ved valg av leverandør. Som det framgår av mandatet legger man ikke opp til en juridisk evaluering av anskaffelsene opp mot lov om offentlige anskaffelser.

Brukere, tillitsvalgte, leverandører og helseforetak må være en del av evalueringen.

Oppfølging av revisjonsrapport

Den interne gjennomgang mener man i hovedsak bør skje gjennom den pågående OU prosess og ved oppfølging av den vedtatte handlingsplan etter konsernrevisjonens gjennomgang av arbeidsprosessen kjøp av helsetjenester.

Helseforetak, brukere og øvrige interessenter vil bli invitert til å spille inn tema i evalueringen og det vil også bli foretatt en gjennomgang i forhold til lov om offentlige anskaffelser.

Revisjon av strategi for private leverandører

Styret har tidligere gitt sin tilslutning til Strategi for private leverandører 2008-2011.

Administrerende direktør legger opp til at denne strategien nå skal inngå i den samlede virksomhetsstrategi og vil bli revidert i forbindelse med dette arbeidet.

Styret vil i den forbindelse bli forelagt en nærmere beskrivelse av arbeidet med revisjon av plan for strategisk utvikling for Helse Sør-Øst.

Vedlegg:

- Utkast til felles mandat

VEDLEGG

Utkast til felles mandat:

Kvalitet i anskaffelsesprosessene

Det gjennomføres en ekstern evaluering av hele anskaffelsesprosessen fra behovsvurdering til kontraktsinngåelse.

Anskaffelsesprosessen defineres som:

- *Planlegging av prosessen*
 - *Organisering*
 - *Behovsvurdering*
- *Gjennomføringen av konkurransen*
 - *Utarbeidelse av konkurransegrunnlag og kunngjøring*
 - *Evaluering og kontraktstildeling*

Evalueringen skal omfatte en eller flere konkurranser som innbefatter både ideelle og ikke ideelle leverandører.

Evalueringer skal omfatte:

- *Konsekvenser for pasienttilbudet mht.*
 - *kontinuitet*
 - *geografisk tilgjengelighet*
 - *bredde og mangfold*
 - *evne til fornyelse og utvikling*
- *Konsekvenser for leverandører mht.*
 - *forutsigbarhet, spesielt ideelle institusjoner*
 - *ryddighet*
 - *profesjonalitet*
 - *anskaffelsenenes konsekvenser for fremtidig konkurransesituasjon*